

Följ VM i Ryssland med bättre samvete – Introduktion av SILC-Score

Fotbolls-VM 2014 i Brasilien nämndes av många vallfärdande fotbollsfans som den sista chansen på länge att uppleva ett VM som var en riktig fotbollsfest. Brasilien-VM hade visserligen sina baksidor med korruption, fattigdom och brottslighet. Landets starka fotbollskultur gjorde dock att turneringen ändå kändes logisk. De två efterföljande turneringarna skulle däremot spelas i diktaturerna Ryssland och Qatar. Nu är vi där.

I bägge länderna har det rapporterats om de undermåliga arbetsförhållanden som råder för och arbetare som färdigställer arenor och annan infrastruktur, ofta med slavkontrakt och utan skyddsutrustning. I bägge länder förtrycks olikvärdiga och minoriteter, oberoende media och domstolar kontrolleras av staten. Både Ryssland och Qatar är krigsförande i Mellanöstern och Östeuropa och bär ansvar för långdragna konflikter med många dödsoffer. Att arrangera idrottsevenemang har alltid haft en tydlig funktion att släta över övergrepp och få diktatorer att framstå som civiliserade statsmän bland andra, till och med älskvärda, som ordnar så fina fester åt folket. I Qatar förväntas mellan 4000-7000 arbetare dö i förberedelserna inför VM. Alltså runt 100 personer per fotbollsmatch. Under OS i Sotji 2014 låg Putin bakom ett statsstyrt dopingprogram för att vinna så många guld som möjligt – vilket också gav en boost till opinionsiffrorna på hemmaplan.

Hur skall man som omvärldsmedveten humanist kunna följa VM i sommar utan att känna annat än avsmak? Det självklara svaret vore naturligtvis att inte alls titta eller att förordna en bojkott. Men det är enklare om man kanske är en sådan som bara följer fotboll när det är mästerskap och inte kan rabbla startelvor. Det är dock inte en realistisk förväntning på ett passionerat fotbollsfan, för någon som ser fotbolls-VM som det största som händer under ett fyraårsintervall. Jag som skriver är en av dem, om Sverige som för första gången på 12 år kvalificerat sig för VM skulle avstå kalaset och inte åka till Ryssland skulle jag gå in i en djup depression. Dessutom kommer VM äga rum vare sig vi vill eller inte.

Men finns det andra sätt att tackla frågan? I ett försök att hitta ett mer värdigt sätt att följa VM på har vi på SILC skapat ett index för hur du som tittare kan hitta VM:s "good guys" och rikta dina sympatier mot de länder som bäst respekterar sina medborgares mänskliga rättigheter eller där den demokratiska utvecklingen går åt rätt håll. SILC SCORE utgår från premissen att objektiva åskådare föredrar att hålla på en underdog, att David skall besegra Goliat. Vi har därefter vägt in hur länderna presterar i internationella rankings över förtryck av civilsamhället, fria val, oberoende rättsstat och jämställdhet mellan män och kvinnor.

Resultatet är ett betyg mellan 2,5-20,5 där hög siffra innebär en nation med ett icke namnkunnigt fotbollslag men som präglas av ett demokratiskt, tolerant och öppet samhälle¹. Ett lågt betyg innebär istället en favorittippad nation som på hemmaplan präglas av en hårt förtryckande, patriarkal, totalitär enpartistat. Algoritmen tar även hänsyn till förändring de senaste 10 åren.

Varje dag under VM:s gruppspel 14-28 juni publicerar vi en genomgång av en utvald match där ni både kan hålla er uppdaterade om de fotbollsmässiga förutsättningarna samt få en bild av samhällsutvecklingen i de respektive länderna. Utifrån SILC SCORE kommer vi också ge förslag på vilka du kan hålla en extra tumme för. Med detta sagt förstår vi att äkta känslor uppstår i maggropen, att vårt ord därför väger tungt om du nu faller för Marockos bländande småpassningsspel i sommar. Vi hoppas ändå att texterna kommer falla någon i smaken. Håll utkik efter texterna på www.silc.se eller följ oss på Facebook. Fotboll är också politik.

Trevlig sommar önskar SILC!

¹data har hämtats från V-Dem (<https://www.v-dem.net/en/>) och Gender Gap Index (<http://reports.weforum.org/global-gender-gap-report-2017/>)